

Ebre

Història d'una ciutat i d'un temps. Un veí de Barcelona retorna al tortosí Agustí Forner 23 dibuixos fets mentre estava tancat a la caserna militar de Tarragona el 1970



Agustí Forner amb dos dels dibuixos que ha pogut recuperar.
FOTO: JOAN REVILLAS



Agustí Forner, Ferran Vilàs, Cinta Sabaté i Ferran Chavarría el 1964 a Tortosa. FOTO: MN. MARTÍNEZ

Uns dibuixos fets a la presó... i 50 anys per trobar-ne l'autor

MARINA PALLÀS CATURLA
TORTOSA

«He estat 50 anys buscant l'autor d'aquests dibuixos». És el que li va dir Marcel·lí Belloso a Agustí Forner (Tortosa, 1947) quan per fi li va poder retornar 23 dibuixos que tenia a la seua cura des de 1970. Durant anys va cercar l'artista de les obres, signades amb només «Agustí», a diverses entitats i sindicats com l'Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme o CCOO, sense èxit. Finalment, s'han pogut trobar a Tarragona i el tortosí ha recuperat la seua obra, que formarà part d'una futura exposició.

«Sense renunciar a res, he tingut una gran sort a la vida. He

pogut trobar-me sempre amb persones que m'han donat suport», valora Forner quan repassa la seua joventut. Forner és una persona coneguda a Tortosa: va ser diputat al Parlament l'any 1980 pel PSUC («polítics ho som tots i sempre; una cosa és exercir un càrrec públic, però la gent que vota ja fa política», apunta), sindicalista de CCOO des dels inicis a les Terres de l'Ebre (arribant als 15.000 afiliats), constructor, artista i home molt vinculat a la vida associativa de la ciutat.

Abans de treballar de paleta amb el seu pare, ja va començar a treballar als 13 anys a la farmàcia i repartint paquets amb material per a les farmàcies. Amb el que es guanyava, es va matri-

cular a l'Escola d'Art de Tortosa, quan encara estava al carrer Mercaders, ja que l'afició per dibuixar l'ha tingut des de petit. També anava a cantar a l'Orfeó Tortosí, era soci del Club de Rem i de la Unió Excursionista. «Al Patronat, a l'època de Mossèn Martínez, feien xerrades i anàvem a escoltar-lo. Mossèn Martínez va ser el primer que ens va posar un disc de Raimon. Aquí llavors no es coneixia encara», rememora Forner.

Aquell grup d'amics de l'Escola d'Art va començar a fer exposicions i a participar al concurs de novells del Cercle Artístic de Tortosa. Això els va portar a relacionar-se amb artistes de l'època i el món de la cultura. «A l'estudi d'Albert Fabà llogàvem models

per a dibuixar-los», recorda. «Va ser Manolo Pérez Bonfill qui em va deixar per primer cop una novel·la que no fos d'aventures o de l'oeste». Per la seua vinculació amb el Cercle Artístic, aquell grup de joves va entrar a formar part del Club Universitari, on van estar en contacte amb joves del PSUC, i dels Cantaires de l'Ebre.

Va ser una època de gran dinamisme cultural a la ciutat de Tortosa. Es va crear el grup Maclac 65, que va tenir com a principals impulsors l'escriptor i poeta Manuel Pérez Bonfill i el pintor Frederic Mauri. L'adscripció dels membres de Macla al grup artístic antifranquista Estampa Popular es va fer activa el maig de 1966, quan Frederic Mauri, Ferran Cartes, Agustí Forner, Ferran Chavarría i Ferran Vilàs van participar en la I Exposició Nacional d'Estampa Popular, organitzada a l'Hospitalet de Llobregat. «Mauri va participar a l'Estampa Popular Catalana, i ens va proposar formar part de la de Tortosa. Vam portar dos gravats cadascú», explica Forner.

Però el 1967 Forner va estar tres mesos a la República Democràtica Alemanya en un curs de política i en tornar va passar tres mesos tancat a la presó Model de Barcelona acusat d'associació il·legal i propaganda il·legal. «La política era cosa del moment, de l'ambient. Nosaltres no vam viu-

re la postguerra. No vivíem amb temor. Erem seriosos i ens podia preocupar, però teníem innocència», relata. El judici va arribar el 1970 quan ja estava fent la mili i va haver de passar novament vuit mesos tancat, en aquest cas a la caserna militar de Tarragona.

La seua parella de l'època i actual dona, Pepita, estudiava Magisteri a Tarragona i anava cada dia a veure'l: li portava llibres i material per dibuixar. «Tot el que feia era llegir i dibuixar». En aquella caserna va acabar fent fins a 200 dibuixos sobre la situació del moment, contra la Guerra del Vietnam, sobre la vaga de la construcció de Granada del 1970...

Quan els acabava, Pepita se'ls emportava i els amics organitzaven exposicions. Uns quants d'aquests dibuixos van acabar a una exposició de Sabadell. Hi va haver una intervenció policial i Marcel·lí Belloso, que havia estudiat Belles Arts i viu a Barcelona, els va guardar. La seua custòdia duraria mig segle, cercant durant tots aquests anys l'artista per retornar-li les obres. Finalment, a través de diferents contactes entre Víctor Gimeno i Andreu Mayayo, el va poder localitzar i li va escriure.

«Veure ara aquests dibuixos m'ha fet recordar tot aquell moment», valora Forner amb les obres a les mans. D'això ja en fa 50 anys. Però en realitat no fa tant.